

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Összegezés

Az általános iskolai hálózat fejlesztése

Az általános iskolákban az osztályteremként használt helyiségek száma — a hatodik ötéves terv időarányos teljesítését tekintve — a tervezett meghaladóan növekedett. Az idei év végéig az előirányzott 3100-zal szemben — az előző két év növekedését is figyelembe véve — várhatóan 4500—4700 tanteremmel gyarapodnak az alsófokú oktatási intézmények — állapította meg a közelmúltban elkészült jelentést, amelyet a Művelődési Minisztérium az általános iskolai ellátás hatodik ötéves terve előírásaitól készítette.

A tervidőszak első három évében a tanácsok az általános iskolai hálózatának növelésére a kulturális ágazat fejlesztési előirányzatának több mint 60 százalékát használták fel: 1981-ben 2,9, 1982-ben 3,8 milliárd forintot költöttek e célra. Ez az összeg 1983-ban várhatóan meghaladja a 4 milliárd forintot, amely csaknem 700 millió forinttal több, mint a hatodik ötéves terv idejének előirányzata.

A tanácsok minden tanév előkészítésekor áttekintették körzetükben a tanulólétszám alakulását, hogy időben megtehessek a szükséges intézkedéseket. Összességében sikerült az oktatási feltételeket a korábbi szinten tartani, néhány területen javítani is. Például az 1982/83-as tanévben az osztályok átlagos létszáma — az emelkedő demográfiai hullám ellenére — változatlanul 27 fő, a váltakozó tanítás aránya 23,9 százalékról 20,5 százalékra javult. Elsősorban

a városokban keletkeztek újabb feszültségek, sok helyütt kényszerülnek átmeneti megoldásokra. A megnövekedett tanulólétszám miatt helyenként csak az iskolák más rendelkezési helyiségeinek felhasználásával, valamint művelődési házak, párthelyiségek, lakások igénybevételével tudnak tanítani.

A különböző kényszer-megoldások, valamint az általános iskolákban a könyvtári helyiségek, úttörőszobák, napközi otthonos foglalkoztatótermek tanteremként való felhasználása nem emeli a nevelőmunka színvonalát. A problémát súlyosítja, ha az új iskolák építésakor pénzszüke miatt, vagy az átadás meggyorsítása érdekében tornatermek, éttermek, konyhák építése marad el, illetve ezeket a munkákat későbbre halasztják.

Az utóbbi években a Művelődési Minisztérium és az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium megvizsgálta, hogy a típus- és sorozattervek alapján, korszerű építési technológiával készült iskolák funkcionális,

építészeti és műszaki szempontból miként felelnek meg a követelményeknek. Az adatok feldolgozását most végzik. A tapasztalatok felhasználásával — a megváltozott nevelési-oktatási feltételeket figyelembe véve — az eddig alkalmazott műszaki-technológiai megoldások korszerűsítését tervezik. Tavaly több megyei tanács is intézkedett: meggyorsítják a fejlesztéseket, előbbre hoznak későbbre tervezett beruházásokat. Állandóan visszatérő gond az, hogy az építési költségek folyamatos emelkedése, a kapacitáshiány, a késedelmes tervezés, az anyaghiány.

A beruházások általában tervszerűen haladnak, ám a felújítások helyzete már nem kedvező. Ennek legfőbb oka az, hogy kevés az anyagi fedezet. De sokszor jelent gondot az építőipari kapacitás hiánya is, különösen a kisebb felújításoknál. A fejlesztési források szűkössége is arra készteti a tanácsokat, hogy a társadalmi összefogás minden lehetséges eszközét igénybe vegyék.

Javuló kereskedelmi készletgazdálkodás

A raktárakban és az üzletekben levő árukból a kereskedelem az év végéig várhatóan fedezni tudja az ilyenkor ugrásszerűen növekvő keresletet, a főbb áru-

csoportokban nincsen számottevő hiány, de nincsenek felesleges raktárkészletek sem. Laczka Gábor, a Belkereskedelmi Minisztérium osztályvezetője elmondta: a kereskedelem készletgazdálkodása érezhetően javult. Az év elejétől havonként átlagosan 7,5 százalékkal nőtt a forgalom, s ennél a készletek csak kisebb arányban — 3,9 százalékkal — bővültek. Ez az eltérés abból adódott, hogy a lakosság a tervezettnél többet vásárolt.

Az év első hónapjaiban a kereskedelemnek több árucsoportban beszerzési nehézségei voltak, emiatt csökkentek a készletek, s időnként bővült a hiánycikkek listája. Ebben a helyzetben a vállalatok növelték a termelést, s választékszeréből, határ menti árucseréből is részben megszüntették a hiányokat.

Árszakértői akadémia

Árszakértői akadémia kezdődött hétfőn Kecskeméten, a Tudomány és Technika Házában. Az ötnapos szakmai továbbképzésen négy megye — Bács-Kiskun, Békés, Csongrád és Szolnok — pénzügyi szakemberei vesznek részt. A bevezető előadást Csikós-Nagy Béla államtitkár, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke tartotta. Szólt a magyar árpolitika új rendszerének fő jellemzőinek kialakulásáról és továbbfejlesztésének szükségességéről. Hangsúlyozta, hogy a vállalatok piaci érdekeltiségének fokozása szükséges teszi a gazdasági szabályozók módosítását a szabad árak körének bővítését. Az ár-

Kísérleti közösségek

Bérlők vagy „tulajdonosok”?

„A lakásépítés és -fenntartás, a lakáselosztás és -gazdálkodás fejlesztésének irányelveiről szóló KB—MT határozatban megfogalmazott társadalompolitikai célok megvalósítása érdekében szükséges megteremteni annak lehetőségét, hogy a tanácsi bérlakásban lakók a lakóház-üzemeltetés és -karbantartás feladatait, vagy azok egy részét maguk szervezzék meg, s ehhez rendelkezzenek a lakbér arányos részével” — mondja ki többek között az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium és a Pénzügyminisztérium 1982-es kezeltési együttes irányelve.

A tanácsi kezelésben levő lakások bérlőközösségeinek létrehozására a városi tanács csaknem egy évvel ezelőtti határozata is biztatta a Szegedi Ingatlankezelő Vállalatot, melynek igazgatója, Kószó József korábban arról tájékoztatta a lapunk olvasóit, hogy a bérlőközösségek szervezését elsősorban azok a helyeken kezdeményezik, ahol a házfelügyelői szolgáltatást érdemben nem tudják biztosítani. Ennek az önkritikának a háttéréről, a felismerésen túli szervezési, előkészítési tennivalókról, s az eddigi tapasztalatokról kértünk most ismét tájékoztatást.

— A vállalat kezelésében levő közel 26 ezer bérlémény 1422 főépületben, illetve telken vagy úszótelken helyezkedik el. Az üzemeltetési feladatokat 343 házfelügyelő és 35 tagú háztakarító csoport látja el. A kezelésünkben levő lakások 16 százaléka, az épületeknek 33 százaléka az, ahol a tanácsrendeletekben előírt bérbeadó kötelezettségeknek, hozzáteszem a bérbeadó jogosultságoknak sem tudunk eleget tenni. Ez a helyzet is sürgetett bennünket, hogy élve a lehetőséggel, szervezeten, bérlőközösségek alakításával igyekezzünk bevonni a bérlőket a bérbeadó terhelő kötelezettségek ellátásába. Többek között azért is, hogy minél hamarabb szerezzünk gyakorlati tapasztalatokat a rendszer széles körű elterjesztése érdekében. A feladat tisztázása, a lakóhelyzet felmérése után tájékoztattuk a város lakosságát.

— E munkában jelentős segítséget kaptak a városi pártbizottságtól és a népfőnöki városi bizottságtól, hiszen a területi pártbizottságok, valamint a körzeti népfőnöki bizottságok tájékoztatták a bérlőközösségek rendezéséről, a szervezési feladatokról. Milyen eredménnyel?

— Elhatároztunk az volt: szervezzünk 2—3 bérlőközösséget, munkájukat kísérjük fokozott figyelemmel év végéig pedig összegezzük a tapasztalatokat. Kezdetben a bérlőközösségek két formáját szorgalmaztuk: az ellenőrzé-

si feladatokat, illetve az üzemeltetési feladatokat ellátó bérlőközösségeket pártoltuk, a tiz lakásnál, illetve bérléménynél kisebb lakóházakban. Jelenleg a városban öt bérlőközösség alakult, valamennyi az üzemeltetési feladatok ellátására. Meglepő, hogy a legegyszerűbbet, az alapformát, a csak ellenőrzési feladatok ellátására nem választották. Ennek egyik magyarázata, hogy anyagilag nem érdekelték a bérlők az ellenőrzési formában. A másik ok, hogy véleményünk szerint az alapforma nem kovacsol egyégy lakóközösséget, sőt, szembeállításokhoz vezethet.

— S a többre vállalkozó közösségek életéről vannak-e már tapasztalataik?

— A legfontosabb, hogy egymást megértő, tisztelő lakóházi kollektívák alakultak ki. Az elmúlt néhány hónap alatt a családok közelebb kerültek egymáshoz. A házak és környékük tisztábbak lettek, a lakóépületen belül közérzet jelentősen javult. Lényeges szemléletváltozást figyeltünk meg: nem az ingatlankezelő vállalatról várják minden problémájuk megoldását. Erősödött a tulajdonosi szemlélet. Egy példa: az egyik bérlőközösség megalkulását követően kezdte el az IKV az épület felújítását. A munkálatokat figyelemmel kísérték, szóltak, ha a kivitelező nem tartotta be a technológiai fogymat. Felügyeltek az építőanyagokra, maguk között megszervezték azok megőrzését. Másik tapasztalatunk, hogy a bérlőközösség keretén belül a különböző generációk jól megférnek egymás mellett. Ha keletkezik is vita, például a gyerekek hangoskodása miatt, azt gyorsan, harag nélkül rendezik egymás között.

— S mit kap mindezt cserébe a bérlőközösség?

— Az első bérlőközösség megalakulásakor abban állapodtunk meg, hogy az üzemeltetési feladatokat a havi lakbér 50 százalékának elengedése ellenében látják el. Később rá kellett jönnünk, hogy ez a számítási mód nem alkalmazható, mert nem egyformán érinti a közösség valamennyi tagját, pedig a közös munkából közel egyformán veszik ki a részüket. A későbbiekben már fix összegű megállapodásokat kötöttünk. Az alap: az elvégzendő munka nagysága. Most van olyan bérlő, aki- nek a teljes lakbérét elen-

gedték. A megállapodásokat egyébként mind az öt bérlőközösséggel meghatározott időre kötöttük, tekintettel arra, hogy kísérletről van szó. Feltétlenül szükség van gyakorlati tapasztalatok gyűjtésére a bérlőközösségeknek, a vállalatnak is.

— Kérjük, szemléltesse példákkal, mit vállaltak magukra e közösségek.

— Az egyik bérlőközösség „hetes” rendszert alakított ki, amelyben több hónapra előre elosztották egymás között a járdát, kapuját, lépcsőház takarítását. Előre elhatározott időben közösen végzik a negyedéves nagy-takarítást. Vannak feladatok, mint például a kapuzárás, világításkezelés, lakbér összeszedése, elszámolása, melyeket egy-egy állandóan megbízott személy lát el. Az egyik helyen közösen végezték el az udvar parkosítását, másol területileg elosztották egymás között és mindenki saját ízlése szerint szepíti az udvart. Jelentős fejlődésnek tartjuk, hogy a feladatok elosztása, a közös munka bizonyos egyenlőséget teremtett a bérlők között, függetlenül a képesítéstől, a beosztástól, a lakás nagyságától, annak az épületben való helyétől. Mindenkinél azonos jogai, kötelezettségei vannak, kivételezéseket eddig nem tapasztaltunk.

— Úgy hírlék, az eddig megalakult bérlőközösségek csökkentették az IKV bérlési díjbevételét...

— Így igaz, mivel ezekben a házakban eddig vajmi kevés szolgáltatást nyújtottunk a teljes lakbér ellenében. A vállalat a tényleges hasznót majd akkor értékeli, ha a bérlőközösségek tömegreterítve válnak. De például a közüzemi díjak alakulása máris egyik mércéje a takarékoságnak. A vízdíjak alakulásáról még nem tudunk számot adni, de arra már van adatunk, hogy az áramdíj nem növekedett, sőt van bérlőközösség, ahol megtakarítás értek el.

— A működő bérlőközösségek régi építésű, zárt udvarral rendelkező épületekben vannak. Szándékukban áll-e paneles épületekben is megalakítani a bérlőközösségeket?

— E törekvésünk mindmáig sikertelen, hiszen egy tízemeletes házban az emberek nem ismerik egymást, a megismerés lehetősége kicsi. Egy épület több lépcsőházból áll, nincs olyan helyiség, ahol találkoznak. A közös munka lehetősége is más, mint egy hagyományos épületben. Az ilyen, csak lépcsőházakra fűzött lakások lakói között nehezebb lesz bérlőközösséget alakítani. Valószínű, hogy egy-egy lépcsőház lakóinak összehozásával kell kísérleteznünk és a tennivalókat ezeknek az épületeknek a sajátosságai alapján tanácsos kidolgoznunk.

P. K.

Hídfelújítás Győrött

Felújítják Győr belvárosának egyik fontos, nagyforgalmú hidját, a Rába folyón átvezető Petőfi-hidat. A munka megkezdődött. Ez volt Közép-Európa első hegesztett acélhidja. A második világháború végén a németek felrobbantották. Az

újraépítés után már több alkalommal is megerősítették. Most csaknem 20 millió forintot költséggel elsősorban korszerűsítik. A munkák idejére a hidat a jármű- és a gyalogosforgalom elől egyaránt lezárták.

Csatornázók

Forráskút főutcáján készül a nyíltszelvényes csatorna. A novemberi tél akadályozta a munkát, a fagymentes napokon azonban teljes gözzel dolgoztak a Kiskunmajsai Vízgazdálkodási Társulás dolgozói